

Mobiliteit van daders over de open Europese binnengrenzen

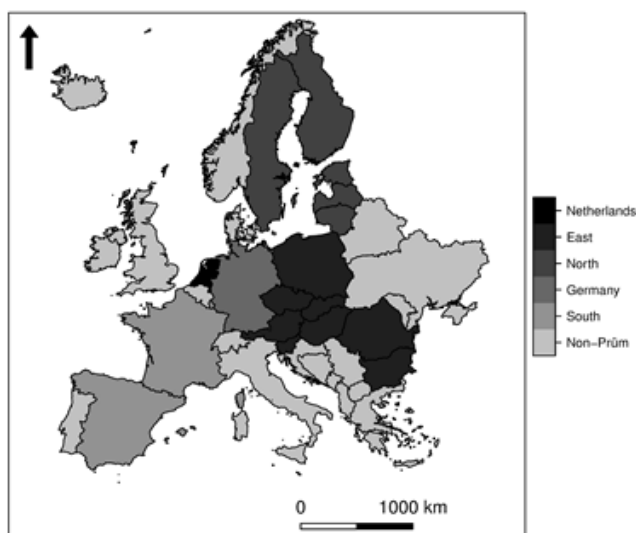
Recent onderzoek van het NSCR samen met het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) laat zien dat van de sporen in de Nederlandse DNA-databank ongeveer 4 procent afkomstig is van personen die ook elders in Europa misdrijven plegen, dat wil zeggen in een van de andere 18 landen die net als Nederland deelnemen aan de Europese uitwisseling van DNA-profielen. Het grootste aandeel grensoverschrijdende misdaad wordt gevonden in Limburg.

DNA-databank

De Nederlandse DNA-databank bestaat al bijna 20 jaar en speelt intussen een belangrijke rol in de opsporing en vervolging van misdrijven. Diverse spraakmakende zaken zijn opgelost door een *DNA-match* tussen spoor en persoon. Met de DNA-databank kan ook het reisgedrag van daders in kaart worden gebracht, zelfs wanneer niet bekend is wie die daders zijn. Doordat daders DNA-sporen achterlaten op plaatsen delict, kunnen we ons een beeld vormen van hun actieradius. Eerder werden gegevens uit de Nederlandse DNA-databank gebruikt om het reisgedrag van daders te bestuderen (Lammers, 2014).

Internationale uitwisseling DNA-gegevens

In een recent verschenen artikel in het *Security Journal* gaan de onderzoekers van het NSCR en het NFI een stapje verder. Ze maken gebruik van het feit dat in het kader van Europese regelgeving al geruime tijd sprake is van dagelijkse automatische uitwisseling van DNA gegevens tussen een groot aantal lidstaten van de Europese Unie. Deze uitwisseling van gegevens maakt het mogelijk om ook grensoverschrijdende criminaliteit in kaart te brengen. In Figuur 1 is te zien welke landen ten tijde van het onderzoek aan de uitwisseling van DNA profielen deelnamen (sindsdien zijn België en Malta toegetreden).

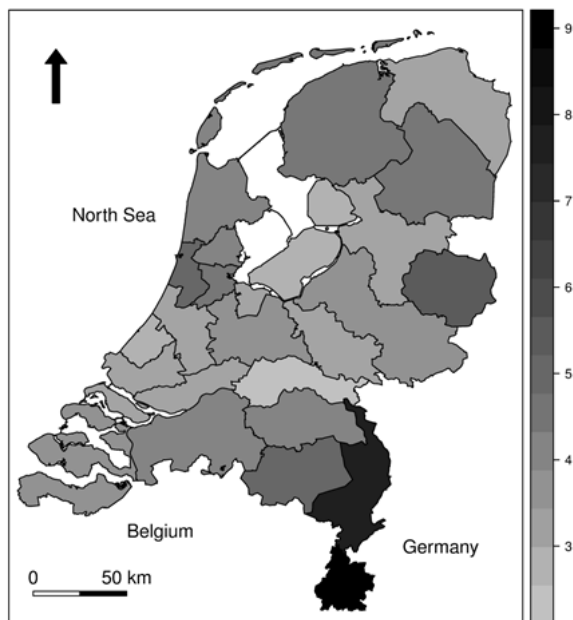

Figuur 1. Landen die deelnemen aan de DNA-uitwisseling

De onderzoekers vroegen zich af welk percentage van de daders in de DNA-databank internationaal actief is, of in ieder geval in de DNA-banken van andere deelnemende landen voorkomt. Ook wilden ze weten in welke regio's in Nederland we vooral te maken hebben met dergelijke Europees grensoverschrijdende misdaad. Is het aandeel grensoverschrijdende misdaad hoog in de grote steden en de Randstand, of misschien juist in de grensstreken?

Grensoverschrijdende misdaad het grootst in Limburg

Uit de bevindingen blijkt dat ongeveer 4 procent van de op plaatsen delict gevonden DNA-sporen afkomstig is van personen die ook actief zijn (of waren) in een van de andere landen die deelnemen aan de uitwisseling van DNA-profielen. Uit Figuur 2 blijkt dat het aandeel grensoverschrijdende criminaliteit relatief hoog is in Limburg. De onderzoekers vermoeden dat ze de oorzaak daarvan moeten zoeken in het gegeven dat Limburg grenst aan het dichtbevolkte Duitse Ruhrgebied.

Figuur 2. Percentage van sporen dat overeenkomt met DNA-profiel uit het buitenland

Het onderzoek laat zien hoe Europees reisgedrag van daders in kaart gebracht kan worden. Nader onderzoek zou licht kunnen werpen op de aard van de delicten van de (kleine) groep van daders die mobiel zijn over de open binnengrenzen van Europa.

Bernasco, W., Lammers, M. and Van der Beek, K. (2015). Cross-Border Crime Patterns Unveiled by International Exchange of DNA Profiles. *Security Journal*, 28 (4). doi: 10.1057/sj.2015.27. First published online November 9, 2015. <https://dx.doi.org/10.1057/sj.2015.27>

Lammers, M. (2014). *Catch me if you can; Using DNA traces to study the influence of offending behaviour on the probability of arrest*. Proefschrift, Vrije Universiteit Amsterdam.